

dertil udfordres. Men en Officer kunde gjerne have 300 eller 500 Rbd., og ved en oeconomisk Huusholdning mene at kunne komme ud deraf, ja maaskee ogsaa ved Bierhverv have endnu Mere end Mange, der paa Grund af, at de have den fornødne Capital, erholdt Tilladelse til ægtefælig Forbindelse; men for ham er Løddet kastet; Forbudet er tilstede. Det er af den høitærede Minoritet anført baade i Betænkningen og ogsaa idag, at denne Bestemmelse har forhindret uheldige Giftermaal, hvilket er Tilfældet, og ligesaa sikkert for Fremtiden vil kunne forhindre dem. Det er endogsaa af den ærede Ordfører blevet indrømmet, at han ikke kunde benægte en saadan Erfaring; men jeg for min Part kan ikke være tilfreds med denne Erklæring. Der kan vel gives Erfaring for, at mange Ægtefæber, som ere blevne tilladte, ikke have ledet til Lykke og Betsignelse for de Forlovede, netop dette kan være Gjenstand for Erfaring; men der gives ingen Erfaring for, at de, som formeddelt et Forbud ere blevne forhindrede fra Ægtefæb, ere blevne lykkelige derved; saavidt strækker Erfaringen sig ikke, at man kan slutte fra det, der ikke er skeet. Man kunde vel sige, at det har vist sig siden, de have forladt hinanden; men man veed ikke paa den anden Side, hvilken Indsydelse netop Forbudet har havt i saa Henseende; der er vist skeet mange Forstyrrelser i Familiefamsund derved, at der er skeet Forbud mod en ægtefælig Forbindelse; det er netop ved Modstanden, at Kjærligheden bliver lidensfælig. Det er maaskee ogsaa stundom blevet skult af dem, som ville, at Virkningen skulde være hemmelig for Andre; men netop ved at holde det hos sig selv er Kjærligheden bleven ligesom en fortærende Ild, der fordrer sit Offer. Det er maaskee ogsaa paa Grund deraf, at paa den ene Side mange Forfrivninger ere medtagne, som ikke have tilstrækkelig Gyldighed, eller paa den anden Side, at en Familiefæder har med Hensyn til det ene Barn gjort større Opoffelse, end egentlig hans Stilling eller hans Omhu for hans øvrige Børn kunde tillade. Man kunde sige: lad dem vente, deres Tid vil nok komme; men en saadan Paamindelse modtages ikke som noget Gyldigt. Det vil for dem være en

Gvighed, de ville svare: den Tid vil aldrig komme, og selv om den kom, kan man dog med Sandhed sige, at Familielivet for dem har taet en stor Deel af sit sande Værd. Dersom nu Erfaringen kan lære, at hverken Tilladelse til Ægtefæb eller Nægtelse af Ægtefæb kan være til Held, kan være til Gavn, saa forekommer det mig, at det er lidet ønskeligt for Krigsbestyrelsen at ville paatage sig Ansvar derved. Det er ogsaa idag bemærket, at Officerstanden kunde betragtes som en afsluttet, som en eiendommelig Stand; men det er visstnok ikke nu saaledes som tidligere. Der er ikke den Grund til at betragte Standen saaledes, som den muligen tidligere har været. Store Forandringer ere foregaaede. Der er mangen en Værnepligtig, som, naar han har tilegnet sig de fornødne Kvadfaber og den fornødne Duellighed, kan forfremmes til at blive Officer. Høiskolen staaer aaben for Enhver, som har Dygtighed nok til at kunne modtage den Underviisning, som der gives, og de militaire Pligter ere fælles for de Menige, som for Officererne; de maae ogsaa udbrede Død og Udelæggelse, naar det påafordres, uden at spørge hvorfor. Endnu skulde jeg kun med Hensyn til, at der ogsaa er fremstillet som Grund, at netop dette, at de maatte bestræbe sig for at erhverve en saadan Formue, at en ægtefælig Forbindelse kunde tillades, vil tilskynde Officererne til paa en passende Maade at forskaffe sig Midler ihænde, spørge, om der ikke skulde være mere Grund til at bære Omsorg for den Familie, som Officeren har, til at anvende de ledige Timer paa en saadan Maade, at han bedre kan sørge for den, end til at sørge for den Familie, han har ivente. Det er disse Grunde, som have ledet mig til fra mit Standpunkt at slutte mig til Majoriteten, og hvorfor jeg ikke kan Andet end anbefale vort Forslag til det ærede Things Overveelse og Billigelse.

Orsted: Det kan ikke seile, at der i en saa uddannet Organisation, som Militæretaten, maa være adskillige Regler, der, naar man betragter dem ganske affondret, kunne synes at være uretsfærdige, ufornuftige, ja endogsaa urimelige, men som dog have en saadan Begrundelse i den hele Organisation, at de